

der nu siger Høi, vil vide, at det navnlig hvad Skolelærere embeder angaar, har viist sig, at det er vanskeligt at faae Folk til at overtage dem, og paa den Maade kommer man netop i den sørgelige Tilstand, at Administrationen, muligvis paa Grund af de overmaade utilstræffelige Lønninger, hvormed denne Klasse af Medborgere maa nøies, kan været nødt til at vise større Bømsældighed, end i og for sig ønskeligt er. Jeg tror derfor, som sagt, at dette Spørgsmaal ikke egner sig til at behandles her; det har en langt større og langt mere almindelig Interesse. Det kan i og for sig være ønskeligt at komme til en større Strenghed i den Henseende, men Spørgsmaalet om Lønningerne staa i en indre og fuldstændig nødvendig Sammenhæng dermed.

Klein: Jeg kan ikke være enig med den sidste ærede Taler deri, at der i det heromhandlede Tilfælde skulde have været viist Mildhed og Bømsældighed; jeg har engang tidligere udtalt, at efter min Opfattelse, som jeg anser mig baade for berettiget og forpligtet til at have, er der viist Strenghed mod den Paagjældende. Jeg forstaa derfor heller ikke, hvad den ærede næst foregaaende Taler (Winther) mente med disse Udtalelser om, at det var magtpaaliggende at værne sine Medborgere mod en sliq Behandling af Embedsmænd som den, der havde fundet Sted i dette Tilfælde, thi det forekommer mig, at der er værnet om disse Medborgere, for saa vidt, det overhovedet var gjørligt, derved, at Medborgerne ere blevne fri for den paagjældende Embedsmænd; jeg tror ikke, at det for saa vidt har nogen Interesse for disse Medborgere, om den Paagjældende faar mere eller mindre i Pension. Dersom det ærede Medlem skulde mene, at der burde have været statueret et skræmningjagende Exempel — og det synes som om det ærede Medlem for Veile Amts 5te Valgkreds (Sørensen) har haat en lignende Forfælling, idet han talte om at Retten skulde være ens for Alle, og at man formentlig i dette Tilfælde ikke havde behandlet den Paagjældende, saaledes som en mindre Synder vilde være bleven behandlet — saa skal jeg dertil svære, at den Paagjældende har faaet en Straf — thi det er det i Virkeligheden, om det ikke fremtræder saaledes i Formen — som i Forhold til de Forfællinger, han kan siges at være bleven overbevist om at have gjort sig skyldig i, maa siges at være endog meget haard og navnlig meget haardere end der vilde være blevet Spørgsmaal om, dersom den Paagjældende var bleven sat under Riltale. De ærede Herrer, som hente deres Kundskab og hele Visdom i denne Sag fra den foreliggende Kommissions Betænkning, maa formentlig vel ogsaa lægge nogen Vægt paa, hvad denne Kommission har ment om Sagens Stilling; men denne samme Kommission, som altsaa har undersøgt Sagen, og hvis Hverv det var at gjøre Ind-

stilling til Justitsministeren, har netop udtalt for Ministeriet, at det formentlig ikke vilde kunne nytte Noget at lægge Sag an mod den Paagjældende, og den samme Kommission har fremdeles været af den samme Mening med Hensyn til Afstedigelsen og Betingelserne derfor, som den, hvortil Justitsministeren til Slutning kom. Altsaa, naar de Herrer have tænkt sig Muligheden af, at der kunde være vederfaaret den Paagjældende noget overmaade Skræffeligt, hvis Sagen var bragt for Domstolene, at man kunde have statueret et Exempel, saa tror jeg, at de i denne Henseende svære i en fuldstændig Bilsfarelse. Det vilde, da denne Kommission, hvormod der er Tale, blev nedsat, have været den daværende Justitsminister personlig behageligt, om Udfaldet af Undersøgelsen var bleven Et af To: enten at det havde viist sig, at de Klager, som en meget fanatisk og hadfuld Agitation gennem flere Aar var fremkommet med, havde viist sig at være grundløse og at kunne fjæres tilbage til enkelte bestemte Personer, der i den Anledning kunde være blevne dragne til Ansvar, eller ogsaa, at den paagjældende Embedsmænd havde gjort sig skyldig i saadanne bestemte Forfællinger, hvorfor han kunde være bleven bragt for Domstolene, saaledes at det var bleven disses Kald at afgjøre, hvilken Straf den Paagjældende havde forskyldt, hvorefter Administrationen var bleven fritagen for at dømme i Sagen. Intet af dette blev Tilfældet, og derfor maatte den daværende Justitsminister afgjøre Sagen, som han mente at kunne forsvare det lige overfor det Ansvar, han bar som Justitsminister, og jeg har før sagt, at her ikke blot er Tale om et juridisk, men ogsaa om et moralsk Ansvar. De Herrer, som sidde her i Folkethinget, i eller udenfor Finantsudvalget, og som nu bagefter tale om denne Sag, have overmaade let ved at udtale denne eller hin Dom; naar De havde staaet paa den Plads, hvor Bestemmelsen skulde tages, og skulle have taget paa sig det dermed forbundne ikke blot juridiske, men ogsaa moralske Ansvar, saa vilde De maasse have sølt Sagen ganske anderledes, end De nu gjøre. Det ærede Medlem, der hører hjemme i den Kreds, hvor den paagjældende Embedsmænd var Herredsfoged, har ment, at jeg maasse er bleven skyldig i, at det er gaaet den Paagjældende saa haardt, idet det varede saa længe, inden der blev anstillet nogen nærmere Undersøgelse i den Henseende. Han har ment, at jeg længe havde taget for lemsældigt paa ham og været døv for de Klager, der jevnlig lød derovre fra Jurisdiktionen. Jeg har sagt, at det var falsket i min Lod at maatte være meget haard imod den Paagjældende, og jeg skal minde om, at der, da jeg tiltraadte Ministeriet, sværede for Domstolene en Sag mod den paagjældende Embedsmænd, støttet paa en Besskyldning af den hadfæste og alvorligste Natur, idet han nemlig besskyldtes for at have for-